

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/384/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114223499
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114223499.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci žalobcu: Z. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., X. ul. č. XXX/X, zastúpená: JUDr. Pavol Gráčik, advokát so sídlom Nitra, Farská ul. č. 40, proti žalovanému: H. S., nar. XX.X.XXXX, bytom J XXXX Y. Y. Q., R., J XNI, S., zastúpená opatrovníkom: Mesto Nitra, Štefánikova trieda č. 60, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o späťvzatí žaloby po rozhodnutí súdu prvej inštancie, vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn.10C/163/2014, takto

rozhodol:

Odvolačí súd pripúšťa späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 24. februára 2016, č. k. 10C/163/2014- 63 z r u š u j e a konanie vo veci z a s t a v u j e.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 24. februára 2016, č. k. 10C/163/2014-63 návrh (ďalej len „žaloba“) zamietol a odporkyni (ďalej len „žalovaná“) nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že navrhovateľka (ďalej len „žalobca“) sa žalobou podanou na Okresný súd Nitra dňa 4.8.2014 domáhal, aby súd určil, že žalobkyňa je vlastníkom nehnuteľností, ktoré darovala žalovanej s odôvodnením, že správanie sa žalovanej voči nej nezodpovedá z hľadiska etického a morálneho všeobecne uznávaným pravidlám vzťahu dcéry k matke a hrubo narušuje dobré mravy v zmysle ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka, pretože po uzavretí darovacej zmluvy sa postoj žalovanej voči nej zmenil, neposkytuje jej potrebnú pomoc, hoci musí vedieť o tom, že má zdravotné problémy.

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil podľa ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka a podľa ustanovenia § 66 Zákona o rodine. Uviedol, že vykonaným dokazovaním, a to najmä výsluchom žalobkyne a jej listom adresovaným žalovanej však bolo v konaní preukázané, že žalobkyňa sa domáhala od žalovanej vrátenia daru prioritne z iného dôvodu, ako jej negatívneho správania sa a to zisťného dôvodu z nedostatku finančných prostriedkov. Výsluchom svedkov a žalobkyne mal súd za preukázané aj to, že po darovaní prišlo aj k zhoršeniu vzájomných rodinných vzťahov medzi žalobkyňou a jej ostatnými deťmi, ktoré tento úkon vnímali negatívne, čo sa prejavilo na ich správaní sa voči žalobkyňi, ktorá sa tak domnieva, že v prípade úspechu v konaní príde k ich náprave. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa má zdravotné problémy, ale tu sa súd prikláňa k sprostredkovanému názoru žalovanej, že je za ne sama zodpovedná. Z dôvodu, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že správanie sa žalovanej je prioritným dôvodom, pre ktorý sa domáha navrátenia svojho vlastníctva k darovanej nehnuteľnosti, ale až sekundárnym, súd jej žalobu zamietol.

4. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil prvoinštančný súd podľa § 142 ods.1 Os.p. a v konaní úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov, pretože si ich neuplatnila a zo spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú.

5. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d/ a písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. V odôvodnení odvolania vytýkala prvoinštančnému rozsudku nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nedostatočné vysporiadanie sa s výpoveďou žalobkyne, so svedeckými výpoveďami a listinným dôkazom. Žiadala odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaná ani jej opatrovník sa k odvolaniu nevyjadrili.

7. Po predložení spisu okresného súdu na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Nitre, žalobkyňa písomným podaním zo dňa 12.8.2016 oznámila odvolaciemu súdu, že v súlade s § 370 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok berie žalobu späť a žiada, aby odvolací súd rozhodol o pripustení späťvzatia, zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 24.02.2016, č. k. 10C/163/2014-63 a konanie zastavil v zmysle ustanovenia § 370 ods. 2 druhá veta CSP.

8. V späťvzati žaloby žalobkyňa poukázala na to, že dňa 02.08.2016, teda po podaní žaloby, uzatvorila žalovaná darovacie zmluvy s dcérami žalobkyne, a to W. S., rod. B. a J. P., rod. Q. ako obdarovanými, na základe ktorých žalovaná darovala obdarovaným spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa v tomto konaní žalobkyňa domáha určenia vlastníckeho práva, každej v podiele 1/3 k celku. Žalovaná si ponechala spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/3 k celku. Stav, aký vznikol po podpise uvedených darovacích zmlúv je stav, ktorý zo svojej pozície ako matky troch dcér, chcela týmto konaním dosiahnuť a jej zámerom bolo, aby sa nehnuteľnosť, ku ktorej sa v tomto konaní domáhala určenia vlastníckeho práva, rozdelila medzi jej dcéry, ako jej právne nástupkyne v takých podieloch, ktoré zodpovedajú veľkosti ich zákonných dedičských podielov. Vzhľadom na to, že jej tri dcéry prichádzajú do úvahy ako jedinú zákonné dedičky, je možné konštatovať, že jej zámer sa vyššie spomenutými zmluvami naplnil.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že žalovaná zavinila zastavenie konania, nakoľko aj napriek tomu, že sa žalobkyňa ešte pred iniciovaním tohto konania snažila vec s ňou uzavrieť mimosúdnou cestou, keď sa domáhala vrátenia daru prostredníctvom svojho právneho zástupcu, konkrétne listom zo dňa 20.02.2014, označeným ak „Uplatnenie nároku na vrátenie daru-výzva na vrátenie daru“, táto na jej výzvu nijako nereagovala a nechala vykonať celé prvostupňové konanie, ktoré bolo ukončené vyhlásením rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 24.02.2016, č. k. 10C/163/2014-63. Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie, čím bolo začaté odvolacie konanie vedené na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 5 Co/384/2016.

10. Až po začatí odvolacieho konania pristúpila žalovaná k uzatvoreniu vyššie spomenutých darovacích zmlúv, preto je toho názoru, že ak súd pripustí späťvzatie odvolania (zrejme „späťvzatie žaloby“ - pozn. odvolacieho súdu), zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví, bude tento následok spôsobený jedine procesným zavinením žalovanej. Z toho dôvodu si žalobkyňa uplatnila náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov spojených so zaplateným súdnym poplatkom za návrh v sume 99,50 Euro a z trov právneho zastúpenia v sume 521,76 Euro, teda spolu trovy konania v sume 621,26 Euro. Zároveň žiadala, aby jej v zmysle ustanovenia § 11 ods.3 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov bol vrátený zaplatený súdny poplatok za odvolanie v sume 99,50 Euro.

11. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) zaslal žalovanej v zmysle § 370 ods.1 CSP späťvzatie žaloby s tým, aby sa v lehote 10 dní písomne vyjadrila k späťvzatiu žaloby žalobkyne, teda či so späťvzatím žaloby súhlasí a poučil ju, že ak k nesúhlasí so späťvzatím žaloby, aby uviedla vážne dôvody svojho nesúhlasu.

12. Podľa § 106 ods.1 CSP ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods.2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosť a/ fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

13. Písomné späťvzatie žaloby s výzvou na vyjadrenie sa k späťvzatiu žaloby doručoval odvolací súd žalovanej na adresu jej trvalého pobytu evidovanú v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, keďže inú adresu na doručovanie žalovaná neuviedla, ale práve túto adresu trvalého pobytu uviedla aj do Úradného záznamu spísaného na Okresnom súde Nitra dňa 29.4.2016, kedy osobne v informačnom centre požiadala o vyhotovenie fotokópii zo súdneho spisu a tú istú adresu svojho trvalého pobytu uvádzala žalovaná aj v Darovacej zmluve zo dňa 25.7.2016, ktorú uzatvorila s obdarovanou J. P., rod. Q.. Z uvedených dôvodov odvolací súd späťvzatie žaloby nedoručoval opatrovníkovi žalovanej.

14. Podľa § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

Podľa § 60 CSP stranami sú žalobca a žalovaný.

Podľa § 157 ods.2 CSP ak súd vyzve stranu, aby sa vyjadrila o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa strana v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

15. Z citovaného ustanovenia § 370 CSP je zrejmé, že v sporovom konaní disponovať s predmetom konania môže účastník nielen tým, že podá žalobu ako procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva, ale aj tým, že podanú žalobu môže účinne vziať späť (sčasti alebo celkom) nielen počas konania na súde prvej inštancie, ale aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, avšak len do tej doby, pokiaľ rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. Ide o dispozíciu konaním zo strany žalobcu voči súdu, ktorou prejavuje svoju vôľu, aby sa vo veci nekonalo a meritórne nerozhodovalo. Toto dispozíčné právo žalobcu obsahuje v sebe oprávnenie slobodne disponovať s hmotnými a procesnými právami v civilnom sporovom súdnom konaní. Žalobu môže žalobca vziať späť počas plynutia zákonnej lehoty na podanie odvolania, teda aj bez podania odvolania a ak už bolo podané odvolanie, možno zobrať späť žalobu do vtedy, do kedy nenadobudne právoplatnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

16. Rozhodnutie o späťvzati žaloby, ku ktorému došlo po rozhodnutí súdu prvej inštancie je závislé na stanovisku protistrany, teda žalovaného k tomuto procesnému úkonu žalobcu. V prípade, ak protistrana so späťvzatím žaloby súhlasí, alebo ak odvolací súd dospeje k záveru, že dôvody nesúhlasu protistrany so späťvzatím žaloby nie sú dôvodmi vážnymi, späťvzatie žaloby pripustí, rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a konanie zastaví.

17. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa v lehote 10 dní nevyjadrila k späťvzatiu žaloby, odvolací súd vychádzal z toho, že nemá vážne dôvody nesúhlasiť so späťvzatím žaloby, preto podľa § 370 ods.1 a 2 druhá veta pripustil späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 24.februára 2016, č. k. 10C/163/2014- 63 zrušil a konanie vo veci zastavil.

18. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods.1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

19. V predmetnej veci odvolací súd o trovách konania, ktoré bolo zastavené pre späťvzatie žaloby žalobkyňou rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

20. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd vychádzal z toho, že konanie bolo zastavené, pričom nemožno jednoznačne konštatovať, že žalovaná procesne zavinila zastavenie konania, hoci späťvzatie žaloby bolo reakciou žalobkyne na správanie žalovanej, ale nešlo o situáciu, že by žalovaná splnila to, čo od nej v žalobe požadovala žalobkyňa, keďže žalobkyňa v žalobe žiadala rozsudkom určiť, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností uvedených v petite žaloby. Žalovaná teda nespĺnila to, čoho sa petitom domáhala žalobkyňa, hoci je nesporné, že tým, že podľa žalobkyne žalovaná uzatvorila darovaciu zmluvu s dvoma obdarovanými, ktoré sú dcérami žalobkyne, v rámci ktorej obdarovaným darovala po 1/3-ine nehnuteľností a sama si ponechala 1/3-inu nehnuteľností vo svojom podielovom spoluvlastníctve, prispela svojím správaním k späťvzatiu žaloby žalobkyne.

21. V danom prípade nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanej, preto znáša trovy žalovaného žalobca, avšak žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd rozhodol, že žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

22. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).